

**8. KIYI MÜHENDİSLİĞİ SEMPOZYUMU**  
**SONUÇ BİLDİRGESİ**  
**07-09 Kasım 2014, İstanbul**

Kıyı ve Deniz Mühendisliği alanında yapılan güncel akademik çalışmalar ve başarılı uygulama örneklerini üyeleriyle, akademisyenlerle ve konunun ilgilileriyle buluşturmayı hedefleyen İnşaat Mühendisleri Odası (İMO), Sempozyumu her dönem farklı bir kıyı kentimizde gerçekleştirerek sadece Kıyı ve Deniz Mühendisliği alanında çalışan meslektaşları değil aynı zamanda o bölgede kıyı yapıları ve kıyı sorunları ile ilgili alanlarda çalışan kişi ve kurumları da sempozyuma dahil etmeyi ve bölgesel sorunların tartışılmasına imkân sağlamayı amaçlamaktadır.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından düzenlenmiş olan 8. Ulusal Kıyı Mühendisliği Sempozyumu 07-09 Kasım 2014 tarihinde İstanbul'da başarılı bir şekilde gerçekleştirilmiştir. Sempozyumdan bir gün önce 06 Kasım 2014 tarihinde İstanbul Şubesi'nde;

Prof. Dr. Nobu Kobayashi-University of Delaware, USA  
*Impact of Hurricane Sandy on Delaware, New Jersey and New York*  
*Deformation of reef breakwaters and wave transmission*  
*Performance of nourished Delaware beach against two severe storms*  
ve

Prof. Dr. Patrick J. Lynett-University of Southern California, USA  
Coastal Engineering Research Council (ASCE/COPRI)  
*Observations and Modeling of Extreme Coastal Events* isimli kursları vermişlerdir. Kursu ülkemizdeki kamu kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör uzmanlarından oluşan mühendisler katılmıştır.

07-09 Kasım 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilen Sempozyuma 400 kişi katılmıştır. Sempozyuma 130 bildiri gelmiş ve 21 Oturum'da 88 adet bildirinin sunulması uygun bulunmuştur.

Her defasında farklı bir kıyı kentinde düzenlenen "Kıyı Mühendisliği Sempozyumları" sadece kıyı ve deniz mühendislerinin değil aynı zamanda o bölgede çalışan diğer inşaat mühendislerinin ve denizcilik, balıkçılık, kıyı yapıları ve kıyı sorunları ile ilgili diğer kişi ve kuruluş temsilcilerinin bir araya getirilmesi suretiyle bölgesel sorunların da tartışılmasına olanak sağlamaktadır.

**Bu nedenle, İstanbul'da yapılan sempozyumda diğer konular yanında;**

- Risk Altındaki Kıyı Alanları ve Deniz alanları
- Kıyı Alanları ve Havza Etkileşimi: Bütünleşik Kıyı ve Havza Yönetimi
- Küresel İklim Değişikliği ve Kıyı Alanlarındaki Etkileri:
  - ❖ Uyum Sağlama ve Zarar Azaltma Politikaları
  - ❖ Kıyı Alanlarında Ekolojik Yaşam ve Tehditler
- Kıyı Alanlarında Planlanan Yatırımlar
- Kıyı ve Kentleşme İlişkileri
- Yenilenebilir Enerji konuları ve çözüm önerileri de ele alınmıştır.

Sempozyum öncelikle katılımcıların teknik bilgi düzeyinin artırılmasını, kurumlar arasındaki iletişimin ve işbirliğinin geliştirilmesini, kıyı yatırımlarının doğru, rasyonel, doğa ile barışık kamu yararına ve sürdürülebilir kalkınmaya uyumlu olmasının sağlanması ve halkın bu konudaki beklentileri, görüşleri ve taleplerinin yerinde alınarak, katılımının sağlanması da amaçlamıştır.

Sempozyumda sunulan bildiriler ve tartışılan konular değerlendirilmiş, kapanış oturumunda sunulan görüş ve öneriler ışığında geçmiş yıllarda düzenlenmiş olan sempozyumların sonuç bildirgeleri de dikkate alınarak aşağıda maddeler halinde sunulan "Sonuç Bildirgesi" hazırlanmıştır.

- Kıyı yapılarının, bulunduğu bölge koşulları da göz önüne alınarak, en doğru şekilde planlanmasında, projelendirilmesinde ve inşaatlarının uygun teknikler kullanılarak zamanında gerçekleştirilmesinde en önemli unsur güvenilir ve doğru şartname ve yönetmeliklerin kullanılmasıdır. Geçmiş yıllardaki Kıyı Mühendisliği Sempozyumları Sonuç Bildirgelerinin temeli olan bu konuda AYGM Genel Müdürlüğü (Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü) tarafından hayata geçirilen şartnameler önemli bir adım olarak görülmektedir. Ancak son zamanlarda dünyada gözlenen ve kıyı yapılarının hasar görmesine neden olan (sismik etkenler, kuvvetli fırtınalar, su düzeyi yükselmeleri, tsunami gibi doğal olaylar), ya da kıyı kullanımına olumsuz etki eden (kıyı kirlenmesi, kumlanma ve erozyon gibi olaylar) da dikkate alınarak güncellemeler yapılması zorunludur. Bu amaçla AYGM "Kıyı Yapıları Planlama ve Tasarım Teknik Esasları" nın yenilenmesi çalışmalarını başlatmaya karar vermiştir.

- Şartnamelerin daha yaygın ve doğru kullanımı için İMO ile birlikte düzenli olarak mühendislere, karar vericilere, yerel yönetimlere ve planlamacılara yönelik kısa kurslar, paneller ve konferanslar düzenlenmesi gereklidir. Buna, İstanbul'da 13 Haziran 2013 tarihinde yapılan "Bütünleşik Kıyı Alanları Yönetiminde Kıyı ve Deniz Mühendisliği" Çalıştayı ve bu sempozyumun öncesinde gerçekleştirilen kısa kurs başarılı bir örnek olarak verilebilir.
- Halkın bilgilendirilmesi, görüş alışverişi ve sürece doğrudan katılımı için panel, forum, konferans, tartışma oturumu, anket gibi etkinlikler düzenlenmesi gereklidir. Bu amaçla "Kıyı Mühendisliği Sempozyumları" her iki yılda bir düzenli yapılması, kıyı ve deniz alanlarının planlanması, kıyı ve deniz yapılarının tasarlanmasında üniversite, kamu kuruluşları ve özel sektör çalışanları arasındaki bilgi alışverişi bakımından son derece önemlidir. Bunun en önemli adımlarından biri İMO ve ASCE-COPRI ile birlikte 35. ICCE (International Conference of Coastal Engineering)'in 16-22 Temmuz 2016'da İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Salonunda düzenlenecek olmasıdır. Bu Kongre Dünya'da bilinen en büyük uluslararası 'Kıyı ve Deniz Mühendisliği' toplantısıdır. Bu toplantıya bu konudaki bilinen bilim insanları ve uygulamacıların katılacak olması ülkemiz açısından büyük kazançtır.
- Kıyı ve deniz yapılarının tasarım ve inşaatını kamu adına yürüten Bakanlık ve onun altında yer verilen Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün idari yapısında KHK ile yapılan değişiklikler sonucunda, bu kurumlarda yetişmiş teknik elemanların kıyı ve deniz mühendisliği bilgi ve deneyimlerinden gerektiği biçimde çalışma koşulları daha iyi biçime getirilerek ve yetkileri güçlendirilerek yararlanılmalıdır. Yeni yapılanma sürecinde, en kısa zamanda, teknik bakımdan yeniden donatılmalı ve idari bakımdan acilen eski statüsünden daha etkin duruma getirilmeli, yetkilerini daha da güçlü biçimde kullanması sağlanmalıdır.
- Ülkemizdeki Kıyı ve Deniz Mühendisliği bilgi ve deneyim birikimi, sadece ülkemiz Kıyı ve Deniz Mühendisliği uygulamaları değil, uluslararası ölçekte her türlü proje ve uygulamayı en iyi biçimde başarı ile gerçekleştirecek güçtedir. Bu nedenle taşeronlaştırma ve yanlış kaynak kullanımı önlenmelidir.
- Kıyılarımız oşinografik, hidrolojik ve meteorolojik süreçlerin etkisi altındadır. Bu nedenle kıyılarımız su toplama ve denize deşarj sistemleri ve denizdeki süreçler ile etkileşimli olduğundan kıyı alanları yönetimi kavramının, genişletilerek bütünleşik havza ve deniz alanı yönetimi biçiminde ele alınması gerekmektedir. Kıyı alanlarımız da plansız, kontrolsüz ve sürdürülebilir olmayan dolgu alanlarının yapılmasından kaçınılmalıdır. Bu dolgu alanlarının kıyı alanlarındaki ekolojik ve morfolojik yapıya zarar verdiği bilinmektedir. Ayrıca toplumun sosyal yaşamının da olumsuz yönde etkilendiği görülmektedir.
- Kıyılarımızın koruma-kullanma dengesinin sağlanabilmesi için ulusal planlama politikasının oluşturulması ve bu kapsamda planlama yetkileri yeniden ele alınmalıdır. Ancak 636 no'lu KHK kapsamında Özel Çevre Koruma Kurumunun yetkilerinin yok denecek düzeye indirilmesi, kıyı ve deniz alanlarının korunmasında geri adım atılmasına neden olmuş, nisbeten korunmuş kıyı ve deniz alanlarımız, zarar verici denetimsiz yatırımlara karşı savunmasız ve etkilenebilir duruma gelmiştir.
- Planlama ilkelerine aykırı olan, yerel yönetimler ve olaydan etkilenen tüm tarafların dışlandığı hiç bir plan kabul edilemez. Planlama süreçlerine yerel yönetimler, üniversiteler ve meslek odaları ve yerel halkı temsil edecek sivil toplum örgütleri mutlaka dahil edilmelidir.
- Ülkemizde yapılan ulaşım ve turizm master plan çalışmalarının da uygulamalarda dikkate alınmadığı görülmektedir. Bu durumun ileride gerek ekonomik gerekse doğal alanların bozulması yönünde etkiler yaratacağı bilinmektedir.
- Üniversitelerdeki inşaat mühendisliği lisans programları içinde zorunlu "Kıyı ve Deniz Mühendisliği" derslerinin yer alması, Türkiye'deki gerçekleştirilmiş prestijli kıyı ve deniz mühendisliği uygulamalarının üniversite eğitimi içinde de işlenmesi, dolayısıyla yeni mezun inşaat mühendislerinin temel kıyı ve deniz mühendisliği prensipleriyle donatılması sağlanmalıdır.
- Türkiye'de kıyı ve deniz mühendisliği konusunda uzmanlaşmış ya da uzmanlaşmak için gerekli deneyimlere sahip olma aşamasında olan başarılı mühendislerin, yetkin oldukları bu konuda özel ünvan ile görev almaları, ülkemizde kıyı ve deniz mühendisliği konusunda yaygın ve sağlıklı uygulamalara geçilmesi için zorunludur. Bunun gerçekleşmesi için de, İnşaat Mühendisleri Odası tarafından hazırlıkları yürütülen Yetkin Mühendislik müessesesinin hayata geçirilmesi elzemdir. Bu konuda öncelikli görevler, İnşaat Mühendisleri Odası, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına düşmektedir.
- Ancak, yapılan tüm bu çalışmaların başarılı olabilmesi, günümüz siyasi iktidarlarının, gerek çalışma yaşamında, gerekse kamu yararı ilkesini koruyan ve çevrenin tahribatını önlemeyi amaçlayan politikalarını geliştirirken TMMOB ve İMO birikimlerini de dikkate almaları ile mümkündür.